

༡༡།གནའ་མི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ།

གནའ་མི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族古代谚语:藏文/牙治查保,昂文格来收集整理.
兰州:甘肃民族出版社,2009.9
ISBN 978-7-5421-1518-8

I.藏… II.①牙…②昂… III.藏族—谚语—汇编—中国—藏语 IV.H214.3

中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第141625号

书 名:藏族古代谚语
作 者:牙治查保 昂文格来
责任编辑:周甲克
封面设计:宙谟吉
出 版:甘肃民族出版社(730030 兰州市南滨河东路520号)
发 行:甘肃民族出版社发行部(730030 兰州市南滨河东路520号)
印 刷:青海新宏铭印业有限公司
开 本:850毫米×1168毫米 1/32 印张:21.125
字 数:300千
版 次:2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印 数:1~2000
书 号:ISBN 978-7-5421-1518-8
定 价:42.00元(民文)

甘肃民族出版社图书若有破损 缺页或无文字现象,可直接与本社联系调换。

邮编:730030 地址:兰州市南滨河东路520号 网址:<http://www.gansumz.com>

投稿邮箱:liuxingtian@yahoo.com.cn

发行部:葛慧 联系电话:0931-8773271(传真)E-mail:gsmzgehui3271@tom.com

版权所有 翻印必究

༡༡། གནའམིའོདཉིགཏམ་དཔེ།

ཚོམ་པ་ལྟེ། གཤམ་དག་ཁོལ་ལྟོག་ རོ་རྩོད་ག་དབང་དགེལེགས།
ཚོམ་ལྟོག་འགན་འཁུར་པ། འབྲུག་རྒྱལ་མཁར།
མ་འཁུར་ལོག་མཁལ་ལེས་པ། ལྷ་ཚོང་འབྲུག་ལོ་རྒྱུད།
དཔེ་རྒྱུན། ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
འབྲེལ་ས་རྒྱལ། ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་།
འཕྲེལ་ས་ལྟེ་ལས། མཚོ་ཁོན་ཞིན་རྒྱུང་མིན་པར་ཁང་།
དེབ་ཚད། རྩོ་མིས850 × རྩོ་མིས1168 1/32
དཔར་ལོག་ 21.125
ཕྱིག་ལྟེ་ལས། ལྷི30
འཕྲེལ་ས་ལྟེ་ལས། 2009ལོའི་ལྷོ9པར་པར་གཞི་དང་ཕོ་བཟུགས།
དཔར་སྤྲོད་ལས། 2009ལོའི་ལྷོ9པར་དཔར་ཐེངས་དང་ཕོ་དཔར།
དཔར་ལྟེ་ལས། 1~2 000
དཔེ་རྒྱུགས། ISBN 978 - 7 - 5421 - 1518 - 8
ཕྱིན་ཚོང་། ལྷོར 42.00

པར་དབང་འདི་གར་ཡོད་པས་པར་བལྟས་བརྒྱུ་བ་ནི་ཁྱིམ་ཚང་ཕྱིག
(ཕྱིག་རིམ་ཚད་ནོར་རྩོག་རྩོག་གང་རུང་ཡོད་ཚེ་པར་ཁང་ལ་རྩི་གཏུག་ཅུ)

སྒྲོན་འགྲོའི་གཏམ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་བྲིམས་གསུམ་བཅས།
བརྗོད་བྱུང་གུར་པའི་དོན་དངོས་མཆིས་སོ་ཚོ།
དཔེ་ཡི་སྒྲོན་སྐྱོན་གསལ་བར་མཚོན་བྱེད་ཕྱིར།
དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་འདྲ།

ལྷགས་བྱུང་སྲིད་པའི་དགའ་སྤང་མཛེའ་བཙེ་སོགས།
རྗོད་བྱེད་ཚོགས་གྲེང་བ་སྤེལ་བལ།
དཔེ་ཡི་སྒྲོན་སྐྱོན་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་རིན་ཆེན་གྲུན་ཆ་འདྲ།

འདི་ཕྱིར་རང་རིགས་སློབ་གསལ་སྐྱེས་བྱུང་ག།
ཡབ་མེས་གོང་མའི་བུལ་བཞག་ཡོན་འདི།
འདོ་མེད་ལྷག་དར་ཁྲོད་དུ་མ་དོར་བར།
ཁ་ལྷེ་བྱང་བྱང་བར་དུ་འཛིན་མཛོད་ཀྱི།

དེ་ཡང་ད་ལྟ་དུས་རབས་གསར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་
ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིག་གནས་དགའ་ཚལ་དུ་དངོས་ཡོད་
དྲང་བདེན་གྱི་མི་རིགས་སོ་སོའི་སྲོལ་རྒྱན་རིག་གནས་དར་སྤེལ་ནི་མེ་ཏོག་
མཉམ་བཞག་དང་། མཁས་བརྒྱ་འགྲན་སྤང་། ཡུན་རིང་མཉམ་གནས།
ཕན་ཚུན་ལྟ་ཞིབ། གཅིག་ཕན་གཅིག་སློབ་སྐྱོད་ཀྱིས་མདུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་འགྲོ་

ལམ་ཐོག་ཏུ་མི་རིགས་ཚང་མ་ཙང་ཤེས་ཀྱི་བང་རྒྱལ་འགྲུག་པ་ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་
 ཡོད་ལ། སོ་སྐབས་འདིར་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིག་
 གནས་དང་སྲོལ་རྒྱན་དེ་རང་རང་གིས་མེད་པ་སྐྱར་གསོ་དང་། ཉམ་པ་སོར་
 རྒྱུ། རྒྱར་མེད་གསར་བརྒྱན་བཅས་རིག་པའི་གནས་ཡོད་ཚད་དེ་ཆེས་
 མཚོགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་མཉུན་ཏུ་བརྒྱུད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་
 རིག་གནས་དགའ་ཚལ་འདིར་རྒྱོ་སེམས་རབ་ཏུ་འཁོལ་ནས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་སྤུལ་
 བཞི། མི་རི་བོང་ཅམ་གྱིས། བསམ་པ་རི་རྒྱལ་ཅམ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་
 དེ་བའདིའི་ཚོམ་སྒྲིག་པ་རྩོ་རྩོ་དག་དབང་དགེ་ལེགས་དང་། གཤམ་དགའ་བྱ་
 རྒྱུ་གཞིས་ཀྱིས་མི་རིགས་རང་གི་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱང་བདེན་ཞིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་
 འཚོལ་སྤུང་དང་དག་སྒྲིག་བྱས་པའི་《གནའ་མི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ》ཞེས་པའི་
 དེ་བའདི་པར་ཏུ་བརྒྱན་ཏེ་སྐོག་པ་པོ་ཚོའི་རྒྱན་ལམ་ཏུ་འབྲུལ་བྱལ་པ་བྱུང་བ་
 འདི་ལ་གཏམ་དཔེ་ཚན་པ་ལ་༥༩༤༠་ཅམ་བསྐྱས་ཡོད། དེ་བའདི་ནི་གཏམ་གྱི་
 དཔེ་ལ། ལོང་བས་མི་རྟེན་རྒྱ་དེ་མི་གཞོན་གདང་། ཞ་བོས་མི་རྟེན་རྒྱ་དེ་རྒྱས་
 པ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་རྩོ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་མ་ཟང་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་
 རྒྱའི་རིག་གནས་བང་མཚོ་ད་ནང་ལའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་དེ་བའི་ཅིག་ཡིན་སྐྱམ་
 ཡོད་ལ། རྩོ་འདི་ཉར་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤུང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་ཤོས་
 ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་རྒྱན་ནས་ཉར་གི་སྤྱིད་རྒྱས་ལྷ་ཚོགས་རྒྱང་ལམ་དང་
 དོན་ཁེལ་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད། བོད་ཀྱི་ལམས་པ་མང་པོས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་
 ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་དམིགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་རྒྱུགས་
 བརྒྱུག་གི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་པར་རྒྱན་བྱས་ཡོད་མོད། དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ད་
 ཐེངས་གི་《གནའ་མི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ》ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུགས་ཡོངས་ནས་

ཅུང་བཟང་ཤོས་དང་ཆ་ཚང་ཤོས་དེ་ཡིན་པར་སྐྱམ་པ་མ་ཟད། འདི་ནི་
དབྱུང་ཡེ་འབབ་བསམ་པའི་ཆར་བ་དང་། དགུན་ཡེ་རྫོང་བསམ་པའི་ཉི་མ་
དང་མཚུངས་ལ་ཉ་ཅང་དགོས་གལ་ཆེ་བ་དང་། ཏུས་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ཞིག་
ཡིན་སྐྱམ་ཡོད་ལ། གཏམ་དཔེའི་དཔེ་ཆ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་
ཡོད་པ་ནི།

༡. བོད་མངོན་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཏམ་དཔེ་རྣམས་ལྷན་དུ་བསྟུན་དང་
ཕྱེ་བྲག་ཁམས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་བོད་རིགས་རང་སྟོང་ཁུལ་གྱི་མངའ་འོག་རྫོང་ཁག་
དུག་གི་ཁོངས་གཏོགས་བོད་མིའི་གཏམ་དཔེ་དང་། ལྷན་པར་དུ་དགེ་འཕྲོང་
གཉིས་ཀྱི་ས་ཆའི་གཏམ་དཔེ་དེ་དག་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བསྟུས་ཡོད། སྤྱིར་
བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ནི་ཚོགས་བཅད་འགྲིག་ལ་ཚོགས་སྐྱོར་སྐྱོན་ཞིང་ནང་དོན་ལྡན་
པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བང་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ཐོག་གི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་བྱ་དངོས་དང་ལས་རིགས་བྱ་འགུལ་རྣམས་ལ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཔེར་ན། མགར་བའི་ཐོ་སྐྱམ་དང་། ལྟ་བུའི་ཕིར་
ཚོན། བཟོ་བའི་ཁབ་སྐྱད་དང་། རོན་པའི་མདའ་གཞུ། ཚོང་བའི་
དངོས་ཚོག་དང་། བྱ་བའི་བྱ་ཤན། དཔའ་བའི་གོ་ཆ་དང་། མཛོས་
མའི་རྒྱ་ཆ་ལྟ་བུ་མདོར་ན་མི་རིགས་འདི་རི་སྟོན་འཚོ་བའི་བར་དུ་འཚོ་བ་དང་
ཁའ་བྱུང་ཐབས་མེད་པའི་ལག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་དགོས་པ་དང་།

༢. གནའ་མིའི་གཏམ་དཔེ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་ཀུན་སྟོང་དང་།
ནང་གི་ཀུན་སྟོང་། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན། ཁོར་ཡུག་དང་
དངོས་ཁམས། སྐྱེ་དངོས་དང་སྐྱེ་མཚེད། རིག་གནས་དང་སྟོབ་གསོ་
སོགས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བྱ་དངོས་ཡོད་ཚད་སོ་སོ་བ་དང་ཡིན་ནའང་བྱ་

དངོས་དེ་དག་པམ་ཚུན་དབྱེ་བ་སྤྱད་ཀྱི་འདྲ་དཔེ་བཀོད་ན་པམ་འབྲས་པེས་ཅན་
 ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་རྒྱལ་མཁའ་སློབ་དང་། རབ་བྱུང་ཕོ་
 མོ། རྣམས་ལྡན་ལྷགས་འཆང་དང་། རྒྱལ་སློབ་བཅའ་གསུམ་
 འབངས་ལྡེ་མི་མེར་དང་། དབྱལ་སྤྱུགས་མཚོག་དམན་སོགས་དང་། ད་
 ལྟོ་དུས་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་གོ་ས་མཐོ་དམན་བཅས་མདོར་
 བ་ཐོན་གྱིས་གཞོན་གསུམ་ཚང་མར་ལྷགས་བྱུང་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཚ་བ་ལྟ་
 ཚོས་དགེ་བ་བརྩུ་དང་། མི་ཚོས་གཙང་མ་བརྩུ་རྒྱག་ བྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྡེ་
 བརྩུ་གསུམ་སོགས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་སྲིད་བྲིམས་གསུམ་དང་། སྲིད་
 འཁྲོར་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལྷགས་རྣམ་པ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་བཟང་རན་དང་།
 བདེན་རྒྱུ། དག་འཇུག་ དྲང་འཕྲོགས། རྒྱལ་པམ། བཅའ་
 གཞོམ། བརྒྱགས་རྣོག་ དབྱལ་སྤྱུག་ དགེ་རྒྱུག་ ཡིན་མིན། དག་
 དང་མ་དག་ དག་འབད་བད་སྐྱབ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ། ལྷུང་བདང་
 ལུབ་པ། རྒྱེ་བ་དང་འཆི་བ་སོགས་ལ་དབྱེ་འབྲེད་གྱིས་སྤངས་དོར་འབྲེད་
 པའི་མིག་རྣུ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ངག་གིས་འདོན་མོས་པ། ཡིད་ལ་འདོན་སྐྱ་
 པ། གང་ཟག་ལ་དབྱུང་པ་རེ་རེས། བཟང་རན་གྱི་ངོ་ཚོ་གསལ་བ།
 འཛིག་ཞེན་གྱི་འདྲ་དཔེ་རེ་རེས། དངོས་ཡོད་ཀྱི་དཔེར་བྱ་འོས་པ། ཐང་
 ཀར་གྱི་གསལ་སྤང་རེ་རེས། དོན་དངོས་ལ་གོ་བསྐྱབ། ཡིན་མིན་གྱི་
 དགག་བཞག་རེ་རེས། ཚ་དོན་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ། དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་
 འབྲེད་རེ་རེས། ལོགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ། བརྟོད་ཚོག་གི་རྒྱན་པོ་
 རེ་རེས། བཟང་རྒྱུས་ལ་བརྟོད་བསྐྱབས་བྱས་པ། ཚོག་མཚོན་གྱི་མདའ་
 མོ་རེ་རེས། རན་རྒྱུས་ཀྱི་མཚང་ལ་བྱུག་པ། ཚོག་བྱུང་གྱི་རྣོ་དབལ་རེ་

རེས། ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་ཙམ་འདྲར་བ། དཔལ་སྐད་ཀྱི་ཁ་སྐོར་རེ་རེས།
སྐར་མ་ཡང་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་འཕེལ་བ། བདེན་ཚོགས་གི་སྤྱོད་པ་འཕེལ་བ་རེ་རེས།
རྒྱལ་པོ་ཡི་བྱིས་པ་ར་འགྲུལ་བ། སྤངས་དོར་གྱི་དཔུང་པ་རེ་རེས། ཡིན་
མིན་གྱི་བརྗོད་པ་གཅོད་པ། བདེན་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རེ་རེས། སྐལ་བཟོ་
ཆགས་འཇིག་གསལ་བ། ཚོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་སྤངས་རེ་རེས། ཚོས་མཚན་པའི་
མཚན་རྣམས་གསལ་བ། བྱིས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྟུང་སྤངས་རེ་རེས། བྱིས་པ་
དཔོན་གྱི་དྲང་འཁྲོག་གསལ་བ། རྩོམ་མཚན་གི་ཚོད་བགམ་རེ་རེས། རྩལ་
སོང་གི་ངོ་འབག་བཟུབ་སོགས་བཟུས་ན་མིག་གི་བདུད་ཚིང་དང་། ཉན་ན་ན་
བའི་བྱུང་མ། དཔུང་ན་བསམ་བའི་སྤྱོད་གསོ་རྩུ་བྱུར་བའི་དམོས་པ་དང་།

༩. བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་ལྷ་ཚོགས་པར་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་
གནས་གོང་དུ་སྡེལ་བའི་སྤྱོད་གསོ་རེད། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་
དམོས་གཤམ་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར། བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆར་བརྟུང་བའི་གོམ་
གཤམ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་ང་ཚོ་ཤེས་རིགས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
ཆགས་སྐབས་མིན་གྱི་འགག་ཙམ་ཉལ་གཅིག་ཡིན་ལ། མི་རིགས་སུ་ཡིན་ཡང་
རང་གི་མི་རིགས་དེའི་སྤྱོད་གསོ་ལ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཚེན་ཡོད་ཚད་ཀྱི་འགག་ཙམ་ནི་མི་
རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་མིན་ལ་སྐྱབ་ཡོད་པ་
རེད། བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་ལ་ཡང་། རང་གི་སྐད་ཡིག་མཁས་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་སེམ་ན། དེ་ལ་ཡང་དག་མཁས་པ་ཟེར། རང་གི་
སྐད་ཡིག་མི་ཤེས་པར། གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་མཁས་པ་ནི། ས་མེའི་སྤྱོད་
བཅོང་མཁས་པ་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་ས་ཡུལ་གོར་ཡང་། ས་སྐད་མ་
རྒྱུར་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཚོ་ཅི་འདྲའི་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཏམ་དཔེ་ཞིག་དང་།

སྤྱི་ཚོགས་འཕེ་འགྲུ་གི་ཚུན་མཐོང་ཞིག་རེད་ཡང་། དཔེར་ན། མི་
 རིགས་ཤིག་གིས་མི་རིགས་རང་གི་ད་ལྟའི་གཞིན་ཅུ་ཅམས་ལ་མི་རིགས་རང་གི་
 སྐད་དང་ཡི་གེ་མ་བསྐྱབས་པར་མི་རིགས་གཞན་གི་སྐད་དང་ཡི་གེ་རྒྱང་རྒྱང་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་དེས་རང་གི་སྐད་ཡིག་མེད་པར་གཏོང་བའི་སྣ་ལྟས་
 ཤིག་རེད་ལ། མི་རིགས་དེ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་སྣ་ལྟས་ཤིག་གྲང་རེད། མི་
 རིགས་རྒྱབས་ཆེན་སྲུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་
 པར་བཏང་ཚར་ན། མི་རིགས་དེ་རང་གི་ཤ་བྲག་རྩུ་མ་གསུམ་མ་བཞེས་པའི་
 ཚུན་ནས་མི་རིགས་སྲུ་དང་སྲུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་མེད་པར་བཏང་ཚར་བ་རེད།
 མདོར་བསྟུན་ཏེ་བཤད་ན། ཚོགས་བརྒྱ་བཤད་ཀྱི་སྡིང་པོ་དོན། འོ་མ་བརྒྱ་
 གཡུག་གི་སྡིང་པོ་མར་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་ཡིག་མེད་
 ཚར་དུས་མི་རིགས་དེས་རང་གི་ཚོས་སྲིད་བྲིམས་གསུམ་དང་སྲིད་འཁྲུང་རིག་
 གསུམ། སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས། རང་དབང་ལམ་ལུགས་བཅས་པ་ཡོད་
 ཚད་མེད་པར་བཏང་ཚར་བ་རེད། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཚགས་འཇིག་
 ལ་བྱག་པའི་འགག་སྒོ་གནད་ཆེན་ཞིག་ནི་མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་སྲོབ་སྲོབ་
 རྱེད་རྒྱལ་བྱག་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ང་ཚོ་མི་རིགས་སྲུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་
 ལ་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡོད་པར་བཞེན་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 སྲོབ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་འདི་འཛིན་སྲོབ་སྲོལ་གསུམ་དང་། སྲོབ་ལ་སྦྱང་བཅོམ་
 དང་རྩུར་བཅོམ་ཤུགས་ཆེན་ལྗོད་དགོས། འདི་ནི་མི་རིགས་རང་གི་ཚགས་
 འཇིག་ལ་བྱག་པའི་དར་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་མི་རིགས་སྲུ་འདྲ་ཡིན་ཡང་མི་
 རིགས་དེ་གནས་པ་དང་། བཞུན་པ། ཤུགས་པ། བཅོམ་པ་ཞིག་ལྗོད་

དམ། ཡང་ན་ཉམ་པ་དང་རྒྱུད་པ། མེད་པར་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་གནད་
 འགག་བྱས་པ་དེ་རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོལ་བྱེད་མིན་
 ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་དོན་ཆེན་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་《གནའ་མི་
 བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ལ་ཡང་མི་ཚང་མས་བརྟ་བ་དང་།
 རློག་པ། ཡིད་ལ་འཛིན་པ། དོན་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་བྱེད་རྒྱ་ཉི་
 ང་ཚོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཡིན་པའི་ཁར། ཡིག་ཚོགས་མང་བས་རང་གི་སྐད་
 ཡིག་འདོན་ཤེས་པ་ལ་ཕན་པ་དང་། དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་དངོས་གསལ་བ་ལ་ཕན་པ་
 བཅས་སོ། །

སྐད་མར། དེབ་འདིའི་ནང་གི་གཏམ་དཔེ་ཕལ་ཆེ་བ་དེ་ང་ཚོ་ཁམས་
 ལྗོངས་ཡུལ་ཤུལ་གྱི་ཡུལ་སྐད་སོར་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་
 དགོས་ངེས་འགའ་རེ་ལ་མཚན་འགྲེལ་ཡང་ཡོད་མོད། ཡུལ་སྐད་སོར་བཞག་
 བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་དོན་མི་གོ་ས་ཡོད་རིགས་ལ་རློག་པ་དང་རྣམས་ཀྱིས་
 འོར་བཅོས་བྱེད་རོགས།

ཞེས་དགེ་མིང་བརྒྱ་རའི་བསམ་གཏན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གུས་པས་བསྟུལ་བ་དགོ།
 2009. 4. 15

དཀར་ཆག

ཕྱོད་འཕྲི་གཏམ།.....	1
ཀ་ལྟེ།	1
ཁ་ལྟེ།.....	32
ག་ལྟེ།.....	73
ང་ལྟེ།	135
ཅ་ལྟེ།	151
ཆ་ལྟེ།	157
ཇ་ལྟེ།	175
ཉ་ལྟེ།	181
ཏ་ལྟེ།	196
ཐ་ལྟེ།	222
ད་ལྟེ།	233
བ་ལྟེ།	259
པ་ལྟེ།	276
ཕ་ལྟེ།	295
ཆ་ལྟེ།	337
མ་ལྟེ།	382

ॐ श्रुति	.....	432
ॐ श्रुति	.....	441
ॐ श्रुति	.....	457
ॐ श्रुति	.....	465
ॐ श्रुति	.....	468
ॐ श्रुति	.....	475
ॐ श्रुति	.....	492
ॐ श्रुति	.....	495
ॐ श्रुति	.....	511
ॐ श्रुति	.....	532
ॐ श्रुति	.....	551
ॐ श्रुति	.....	577
ॐ श्रुति	.....	599
ॐ श्रुति	.....	606
ॐ श्रुति	.....	619
ॐ श्रुति	.....	657

8. ཀམ་པ་ལ་ཀའའི་ཡར་ལྷུ་མི་དགོས།
སྐྱུ་ར་ས་གཟིགས་ལ་མ་ཉིའི་ལྷང་འདྲེན་མི་དགོས།

9. རྒྱུད་མི་ཉལ་པ་ཚེན་བྱུ་མོ་དེ།
སྤང་བེར་ཀ་བཟུང་བ་ལ་ཐང་མེད།
སྤྱལ་མི་ཉལ་དུ་བྱ་སྤྲུལ་ས་ལྷུག་དེ།
དཔོན་ད་བཞུགས་ཟེར་བ་ལ་ཐང་མེད།

10. ཀ་བའི་ངོས་ནས་ཁབ་རྒྱན་དང་།
ར་བའི་ནང་གི་རྩ་རྒྱན་གཉིས་འདྲ།

11. རྒྱུན་མའི་རྒྱུན་འཕོངས་མནལ་ལེ་དེ།
ཁྲིམས་མེད་དཔོན་པོ་ངན་ལོབ་རེད།

12. རྒྱུས་པོ་བརྒྱ་ཞེད་པའི་ཤ་ལ།
སྤོན་མོ་བརྒྱ་སྤོ་བའི་དགའ་རོགས།

13. རྒྱུ་བ་རྒྱས་པ་འཆི་བ་གསུམ།
གཅིག་ལ་མ་རེད་ཀུན་ལ་རེད།

14. རྒྱུད་ན་རྩ་པོ་མཉམ་གཤེན་བྱེད།
སྤྱལ་ན་ཁྲིས་པོ་མཉམ་ཁུར་བྱེད།

15. རྒྱུད་འདོད་ན་མི་རྒྱན་རྒྱང་མ་གྱིས།
གཞོན་འདོད་ན་སྤོན་མར་བཅུད་ལེན་གྱིས།
ཤི་འདོད་ན་མ་ཉིའི་འབྲུ་དུག་ཐོན།

16. རྒྱུས་པོ་རབ་འཁྲོག་པ་སྤྲོ་འཁྲོག་འདྲ།
སྤོ་ཉིམས་དྲོས་ན་གར་སྤོང་ཡིན།

ཕོ་འབྲིང་འཁྱོག་པ་རྩ་འཁྱོག་འདྲ།

རྩ་མེ་ཡིས་དྲོས་ན་གར་སྲོང་ཡིན།

ཕོ་ཐ་མ་འཁྱོག་པ་དྲོ་འཁྱོག་འདྲ།

དྲོ་གོ་ར་མོ་འཁྱོག་ན་བཅོས་རྒྱ་མེད།

17. སྤྱིད་ན་མགོ་འཕང་མར་ལ་ཕོ་བས།

སྤྱག་ན་སེམས་འཕང་གྲེན་ལ་བསྟོད།

18. རྫོམ་ན་ཡུར་རྒྱུ་མི་འཁྱུང་བ།

བྲེ་སེར་འགྲོང་གི་ངང་རྒྱུ་ལ་ཡིན།

རྫོགས་ན་ཕུབ་རུལ་མི་བྲ་བ།

ཁ་དགར་རྒྱང་གི་ཡ་རྒྱུ་ལ་ཡིན།

སྤྱག་ན་མཆི་མ་མི་གཉོང་བ།

སྤྱིས་པ་ཕོ་ཡི་དཔའ་རྒྱུ་ལ་ཡིན།

19. ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དགོས།

གོགས་ལ་མཐུན་པའི་ཚིག་དགོས།

20. ཀོར་ཀོར་བྱས་ན་དཀྱིལ་ལ་འདུག་མཁན།

ཤར་ཤར་བྱས་ན་མགོ་ལ་འདུག་མཁན།

21. རླེ་རང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ།

མགོ་གཞན་ལ་འདོགས་དོན་མེད།

22. རླད་ཆ་མང་ན་འཆལ་འགྲོ།

སྤྱད་པ་རིང་ན་ཆད་འགྲོ།

23. སྤྱོན་ཅན་སྤྱོན་གྱིས་འཕྱོགས་ན་ཡང་།

སྐྱོན་མེད་ཚིག་གིས་འཛོགས་དོན་མེད།

24. སྐྱོན་ཚེན་རྒྱལ་པོས་མི་ཁེབས།

སྤྲིག་ཚེན་སྤྲུལ་ས་མི་དྲོངས།

25. སྐྱག་ན་ཚིག་ཤོད།

རྒྱག་ན་གཡལ་ཤོད།

26. སྐྱག་མི་དགོས་ཨ་ཕས་རྒྱབ་ཅ་ཡོད།

སྤྲིག་ས་མི་དགོས་ཨ་མས་བྲོ་བ་ཡོད།

27. སྐྱེ་ཡལ་བྱ་མོའི་ཚོ་རོགས་དེ།

བསམ་མི་མང་སྟེ་ལོན་མི་དགོན།

སྐྱིད་འདོད་འཁོར་བའི་སོ་ནམ་དེ།

སྐྱབ་མི་མང་སྟེ་འགྲུབ་མི་དགོན།

28. སྐྱིད་མ་མཐོང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་གཟེར་དེ།

སྐྱན་བབས་དྲུག་རྒྱས་པས་སེལ་རྒྱུ་མེད།

29. སྐྱིད་མི་ཤེས་ཤུ་ཕོའི་ཏུ་འབོད་ཕྱེད།

སྐྱུག་མི་ཤེས་ཀྱུག་པ་མཚན་དགོད་ཕྱེད།

30. སྐྱེས་ཕོ་རབ་ལས་དེ་དང་པོ་དྲན།

ལས་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་མཐའ་དུ་སྐྱེན།

དོན་དེ་བྱས་གྲགས་པས་རྒྱལ་པོ་མས་ཀྱུག།

སྤྲོད་མི་སྤྲེའི་ངོ་བོ་སྤྲོད་ཡིད་སྤོན་ཕྱེད།

ཕོ་འབྲིང་རི་ཐང་མཚམས་སྐྱུད་ན།

ལས་སྤོན་ལ་མ་སོང་དྲན་པས་ཟིན།